

TAGGEN

NYHETER FRÅN CACTUS AUTOMATION AB 1998:1

Vinnarna väljer Cactus

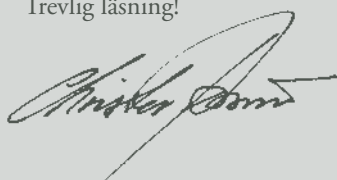
Samma år som Cactus levererade ett övervakningssystem till Forsmark 3 utsågs anläggningen till världens bästa kraftverk. Förra året levererade vi ett liknande system till Oskarshamn 3. Det året blev det rekord för O3:an med 9 TWh levererad energi. Samma år som ...

Vi gläds när det går bra för våra kunder och hoppas att vi bidrar med ett eller flera strå till framgången. Som när vi levererar vår nya programvara Cactus GECKO till kunder som får helt nya möjligheter till fjärrkommunikation. Eller när vi installerar beräkningshjälpmedlet Cactus Formula som radikalt förenklar komplicerade beräkningar i styr- och reglerkoden.

Vill du veta mer om hur våra kunder utnyttjar Cactussystemet är du välkommen till Göteborg och Energiteknik 98 den 21–24 april.

Jag ser fram emot en stimulerande vår med flera intressanta projekt, till exempel övervakningssystemet för den nya snabbspårvägen i Stockholm. Dessutom är det tid för tranorna vid Hornborgasjön – och snart kommer murklorna.

Trevlig läsning!

Christer Bornö

Lena Nordenstam ansvarar för att planera och optimera el- och värmeproduktionen för Tekniska Verken i Linköping.

Köp, Sälj, Hausse, Baisse

Elbranschens aktörer får nu lära sig nya begrepp vid sidan av ohm, watt och volt. Nu köps och säljs el på elbörsen. Avregleringen av elmarknaden har beskrivits som "elbranschens största reform någonsin". Man kan utan överdrift tala om en helt ny era för alla i energibranschen.

Tekniska Verken i Linköping är ett av ett 30-tal balansansvariga energiföretag som har avtal med Svenska Kraftnät.

Det betyder att Tekniska Verken agerar som både köpare och säljare på elbörsens spotmarknad.

Det innebär också ökade krav på

planering och optimering av produktionen av el och värme. Till sin hjälp har Tekniska Verken ett skräddarsytt system som tagits fram i samarbete med Cactus.

Cactus GECKO – kontrollrummet hemma

Hösten 1997 introducerade vi en ny fjärrarbetsplats – Cactus GECKO. Med GECKO får du exakt samma användargränssnitt på en fjärransluten arbetsplats som på en centralt ansluten arbetsplats. Tänk dig att köra hela anläggningen från din hemma-PC på samma sätt som du gör i kontrollrummet på jobbet.

Det behövs inga specialanpassade processbilder. Presentationen av processbilder, larm, trendkurvor och rapporter sker på samma sätt oavsett vid vilken arbetsplats du jobbar.

Fullständigt CSX-gränssnitt

GECKO har fått ett mycket gott mottagande från våra kunder. Fjärrarbetsplatser finns redan installerad på bland annat i Växjö kommun, Oskarshamns kommun och på Lista Aluminiumverk.

Cactus GECKO ger goda prestanda med fullständigt CSX-gränssnitt (kurvor, bilder, rapporter etc) via enkel seriell kommunikation, till exempel uppringda förbindelser.

GECKO installeras med en basmodul i servern. Sedan erfordras en mindre modul – endast 200 Kb stor – i den/de PC-datorer som skall användas.

Cactus User G

Den 28 januari var det premiär för Cactus User Group. Ett 15-tal Cactus-användare träffades i Växjö för att utbyta idéer och erfarenheter. Cactus User Group är – som namnet antyder – en informell sammanslutning av Cactus-användare.

Initiativtagare är Stefan Franzén från Växjö avloppsreningsverk. Tillsammans med Gerry Olsson från Lackarebäcks vattenverk i Göteborg planeras nu nästa träff.

Nya idéer

– Många av oss som är systemansvariga har begränsade kontakter med andra användare. Det finns få kontaktytor i vår bransch. Cactus User Group är ett bra sätt att träffa andra och utbyta erfarenheter och hitta nya idéer, säger Stefan.

Första träffen angav tonen.

– Vi var ett 15-tal användare från Sverige och Norge. Här fanns folk från kärnkraftverk, aluminiumverk, energiverk och naturligtvis VA-verk – ända från Norge och Piteå. Christer Bornö var här och berättade om utvecklingsplanerna för CSX. Vi hade förbaskat trevligt och alla tycker nog att dagen var väl investerad tid, säger en nöjd Stefan.

Cactus uppmuntrar

Från Cactus sida har man uppmuntrat en användargrupp.

– Cactus behöver en bra samtalspartner som kan ge uppslag till utveckling och förbättringar i systemet. Det är däremot inte

tänkt att användargruppen ska bli någon gnällförening. Alla är positiva och vill vara med och följa Cactus och systemutvecklingen, inflikar Gerry.

Nästa möte

Nästa möte blir i maj.

– Den 27 maj träffas vi här i Göteborg på Lackarebäcks vattenverk. Temat blir

Anmäl dig till nästa träff med Cactus User Group.

Den 27 maj i Göteborg på Lackarebäcks vattenverk. Ring, faxa eller e-posta din anmälan till Gerry Olsson, telefon 031-87 80 11, mobil 0705-87 80 11 eller via telefax 031-87 80 16 Det går också bra att e-posta anmälan via Cactus – info@cactus.se – så vidarebefordrar vi din anmälan.

roup

säkerhet (brandväggar och modemskydd) samt utvecklingen för CSX. Alla Cactus-användare är hjärtligt välkomna. Tanken är att vi träffas en eller två gånger om året och att vi som är med turas om att vara värdar. Varje gång är det tänkt att ha ett tema. Det är alltså inget betungande att var med. Cactus User Group ska vara informell utan avgifter och annat. Ett trevligt och nyttigt sätt att träffa andra Cactusanvändare, avslutar Gerry.

En mötesplats på Internet planeras också. När den dyker upp kan du läsa om det i Taggen.

Stefan Franzén och Gerry Olsson. Båda var med på första träffen med Cactus User Group.

Nya projekt

Cactus känner inga gränser. I Stockholm handlar det om persontransport. I Göteborg om vatten- och avlopp.

Stockholms Lokaltrafik rustar för 75 miljoner nya resor varje år. Satsningarna är därför stora. I Stockholm pågår just nu omfattande byggverksamhet för en ny snabbspårväg. Den kommer att bli en efterlängtat tvärförbindelse mellan SL:s pendeltåg och tunnelbana. Snabbspårvägen börjar byggas redan i januari 1996. Den första sträckningen Gullmarsplan-Årsta-Liljeholmen beräknas tas i drift hösten 1999.

Adtranz och SL har valt Cactus CSX som överordnat fjärrkontrollsystem. Vi kommer att berätta betydligt mer om detta spännande projekt i kommande nummer av Taggen.

Lackarebäck

Göteborgs VA-verk har sedan många år varit en Cactuskund. System finns installerade både på Ryaverket och Lackarebäcks vattenverk. Ryaverket installerade CSX 1995 och nu tar även Lackarebäck steget och uppgraderar till CSX.

I samband med uppgraderingen sammankopplas de båda systemen via GothNet (kommunens nätverk) och parallella databaser införs. Med parallella databaser är informationsutbytet samt styr- och övervakningsmöjligheterna mellan de båda anläggningarna i stort sett obegränsade. Datautbyte sker även med projektavdelningen där man bland annat sammanställer statistik från cirka 300 uppringda pumpstationer.

Invigning på Ryaverket

Ryaverket inviger i augusti sin nya anläggning efter omfattande ombyggnationer för såväl kväverening som ökad kapacitet. Processen som används för kväverening är ny. Bakom den nya tekniken ligger forsknings- och utvecklingsarbete som bedrivits på Ryaverket. Stora delar av den process-tekniska utrustningen – givare, ställdon etc – kommunicerar via PROFIBUS mot Cactus överordnade system.

Energiteknik 98

Lagom till vårvärmen slår Svenska mässan i Göteborg upp sina portar för Energiteknikmässan. På mässan finns drygt 110 utställare inom områden som kärnkraft, fjärrvärme och bioenergi.

Cactus finns i monter B2931. Här kan du ta del av nyheter i Cactus CSX tillsammans med erfarenheter från verkligheten från våra kundprojekt.

I samband med mässan genomförs även ett antal seminarier som speglar den senaste utvecklingen inom energibranschen.

Separat seminarieprogram kan du läsa eller beställa direkt på Svenska Mässans webbplats, www.swefair.se.

Fler biljetter till mässan kan du beställa genom att ringa Fredrik Bergström 031-86 97 00.

Svenska Mässan i Göteborg

– Vi har ett tiotal anläggningar som producerar el, värme och/eller ånga. Dessutom har vi många olika energislag: kol, olja, trä, avfall, vattenkraft och till och med gummispill. Tillsammans ställer det höga krav på oss att planera och optimera vår produktion, säger Lena Nordenstam som är planeringschef på Tekniska Verken.

Prognoser varje timma

– Vi gör prognoser för varje dygn, timme för timme. El som vi inte själva producerar köper vi in från elbörsens spotmarknad. Det betyder att vi matchar våra egna produktionskostnader mot de priser som gäller på elbörsen. Balansansvaret innebär också att vi är förbundna att hålla balans mellan förbrukning och tillgång av el.

Lena och hennes fyra kollegor som arbetar med att planera produktionen dygnsvis för de olika produktionsanläggningarna. Planerna baserar sig bland annat på timvisa prognoser på temperatur och förbrukning från SMHI och VITEC. Det är ett jättelikt pussel där målet är att prognoser och förbrukning går hand i hand. Och där all produktion ska optimeras för att ge lägsta möjliga kostnad.

Bättre översikt

– En stor del av beräkningsarbetet för uppföljning skedde tidigare manuellt med en oändlig mängd rapporter som sattes i pärmar. Det tog tid, krävde massor av arbete och gav trubbiga resultat. Det nya beräkningsystemet från Cactus är skraddarsytt för våra behov och är till stor hjälp, säger Lena.

Systemet visar värden i realtid och som historik för sju år tillbaka i tiden. Det utför uppföljningar och beräkningar. Det tar hänsyn till prognoser och tusentals mätvärden.

– Vi har fått en suverän översikt över produktionen. En annan stor fördel är att vi nu enklare kan få underlag för bränslebeskattningen. För oss handlar det om stora pengar. Men det är komplicerat. Skatten på fossila bränslen är olika om bränslet används för el eller värme. För oss som har många olika bränslen och producerar el och värme på många anläggningar krävde de här beräkningarna tidigare massor av arbete.

Visioner och datakompetens

Bättre översikt över produktion och kraftbalans leder i slutändan till lägre kostnader.

Systemet är byggt från grunden med Lenas visioner. Det kompletterar det nya CSX systemet som Tekniska Verken tog i drift för två år sedan. CSX-systemet övervakar hela energiproduktionen på tio anläggningar för produktion av el, värme och ånga samt ett antal mindre vattenkraftstationer.

– Jag är förvånad att det finns så få andra system på marknaden för den här typen av behov, avslutar Lena som starkt bidragit till utvecklingen av systemet genom sina idéer.

Tekniska Verken lyckas bättre än de flesta att planera och optimera sin produktion. Mycket tack vare Lena och hennes visioner bakom Cactus system.

Cactus Automation AB. Ett SWECO-företag. Krokslätts Fabriker 30, 431 37 Mölndal.
Telefon 031-86 97 00. Telefax 031-86 97 24. info@cactus.se www.cactus.se

Taggen är en kundtidning från Cactus Automation AB. Den produceras i samarbete med AdEra.
Foto Magnus Eklöf. Kopiera gärna artiklar ur Taggen, men glöm inte att ange källan.